

# Armija je odlučna u očuvanju integriteta Jugoslavije

General-pukovnik *VELJKO KADIJEVIĆ*

**S**vim sadašnjim izazovima Jugoslavenska narodna armija mora adekvatno odgovoriti u skladu sa njenim istorijskim mjestom i ulogom koju je imala u pobjedi socijalističke revolucije, izgradnji i odbrani zemlje, i u skladu sa njenom Ustavom SFRJ utvrđenom ulogom u odbrani teritorijalnog integriteta i društvenog uređenja zemlje. Nesumnjivo je da su oružane snage spremne i sposobne da te zadatke efikasno izvrše na način kako je to Ustavom SFRJ i Zakonom o narodnoj odbrani precizno utvrđeno.

Ukupne reforme u našem društvu, pored toga što moraju biti temeljite i cjelovite, trebalo bi vremenski što više koordinirati, jer su međusobno uslovljene i zavisne. Tu vremensku koordinaciju neophodno je i realno moguće postići. U okviru reformi društveno-ekonomskog sistema neophodno je da se obezbijede sistemski i zakonski instrumenti za njeno efikasno sprovođenje.

Ustav SFRJ bi trebao još preciznije da izrazi Jugoslaviju kao jedinstvenu federativnu i samoupravnu socijalističku zajednicu svih radnih ljudi i građana i ravnopravnih naroda i narodnosti koji u njoj žive. Ustavi republika bi morali biti u saglasnosti za Ustavom SFRJ, što je u skladu sa odlukama Drugog zasjedanja AVNOJ-a. Jugoslavija se u cjelini mora ustavno izraziti kao efikasna, moderna i demokratska pravna država, u kojoj se slobode, prava i odgovornosti građana i drugih društvenih subjekata moraju zasnivati i rješavati u skladu sa Ustavom i zakonima.

Sadašnji politički, ekonomski i bezbjednosni trenutak zemlje po sadržini i formama ispoljavanja predstavlja logičan i, reklo bi se, zakonit nastavak prethodnih procesa i aktivnosti, ali sada već bitno ubrzanih i skoncentrisanih, kako zbog toga što je društvena kriza vjerovatno dostigla tačku od koje se niže ne može, tako i zbog toga što su i vremenski već utvrđeni datumi događaja – 14. kongres SKJ – odnosno uskoro treba da budu utvrđeni – novi Ustav SFRJ, koji će bitno opredijeliti dalji razvoj Jugoslavije. Procesi sukobljavanja različitih koncepata su stoga u punom zamahu. Što se više budemo približavali pomenutim događajima sukobi će postajati sve oštriji i bezobzirniji. To, ta-

Izlaganje saveznog sekretara za narodnu odbranu, general-pukovnika Veljka Kadijevića, na zajedničkoj sednici Vojnog saveta i Predsedništva Komiteta Organizacije SKJ u JNA, koja je održana u Beogradu 18. oktobra 1989. godine.

kođer, znači da će sve snage našeg društva morati potpuno i vrlo precizno utvrđivati svoje stavove o bitnim pitanjima reformi, za koje se društvo već načelno opredijelilo. To se mora učiniti utoliko prije što nas iskustvo posljednjih godina upozorava da su svi stavovi, zaključci, odluke, pa i pravne norme, bez obzira na to u čemu su sadržane – od Ustava SFRJ preko akata Skupštine SFRJ i Saveznog izvršnog vijeća, do kongresnih rezolucija SKJ – koji su ostali na nerazumnom ili čak protivrječnom nivou opštosti, bili uglavnom tumačeni kako kome odgovara, i tako ostvarivani. Pored toga, ako za momenat ostavimo po strani antijugoslavenske i antisocijalističke opcije, kojih je sve više na javnoj sceni, kako one koje se direktno konfrontiraju politici Saveza komunista Jugoslavije, tako i one koje se manje ili više vješto isprepliću sa opcijama koje egzistiraju u pojedinim dijelovima SKJ, u okviru organizovanih socijalističkih snaga objektivno postoje velike razlike, kako u pogledu društvenog sistema, tako i u pogledu državnog uređenja Jugoslavije.

Specifičnim i konkretnim izazovima ovog historijskog trenutka Jugoslavenska narodna armija – posebno njeni kadrovi i SKJ u JNA – mora adekvatno odgovoriti. Taj odgovor mora biti u skladu sa historijskim mjestom i ulogom koju je Jugoslavenska narodna armija imala u pobjedi socijalističke revolucije, socijalističkoj izgradnji i odbrani zemlje, u skladu sa njenim revolucionarnim, narodnim i jugoslavenskim karakterom, i u skladu sa njenom Ustavom SFRJ utvrđenom ulogom u odbrani teritorijalnog integriteta i društvenog uređenja zemlje. Mi smo uvijek, kako za vrijeme Tita tako i poslije njega, od tih zahtjeva polazili, pa ćemo tako činiti i ubuduće, na način primjeren zahtjevima vremena koje je pred nama. Pri tome, sada kao i do sada, želimo vrlo jasno utvrditi dvije stvari.

*Prvo*, o zadacima oružanih snaga u odbrani zemlje utvrđenim Ustavom SFRJ i saveznim zakonima ne može biti nikakve diskusije niti bilo kakve sumnje u njihovu spremnost i sposobnost da te zadatke efikasno izvrše na način kako je to Ustavom SFRJ i Zakonom o narodnoj odbrani precizno utvrđeno.

*Drugo*, svi naši stavovi o sadržaju društvenih reformi su podložni javnom vrednovanju. Nikakav privilegovan

tretman za njih ne tražimo. Ne samo da su naši stavovi i prijedlozi o reformama u Jugoslaviji, od kojih su neke na samom početku (privredna), a neke nisu ni počele (državna), otvoreni za javnu kritiku već je zapravo daleko najveći dio ukupnih poslova armijske izgradnje izloženo javnom vrednovanju. Varaju se oni koji nas plaše javnom kritikom. Mi smo potpuno svjesni činjenice javnog vrednovanja našeg rada i koristi od toga vrednovanja. Staviše, nimalo se ne uzbuđujemo kada se u nedostatku argumenata, neki kritičari služe očiglednim, pa i grubim podvalama, neistinama i falsifikatima. To samo pokazuje opredjeljenje ili najčešće domet – intelektualni, pa i drugi – takvih kritičara. Za naše stavove ne tražimo aplauz od antikomunista, nacionalista i svih drugih razbijača Jugoslavije, ili pojedinih samozvanih idejnih i političkih veličina, koji su toliko »umni i stabilni« da bi se teško moglo izbrojati koliko su puta do sada mijenjali idejno i političko ruho. Naprotiv, njihov aplauz bi bio siguran znak da smo u velikoj zabludi. Mislimo da bi toga morali biti svjesni i tako se ponašati svi koji se zaista bore za federativnu Jugoslaviju i za socijalizam. Na žalost, za sada, ipak tako nije.

Isto tako, nas ne mogu i neće omesti u borbi za naše stavove »argumenti« koji to nisu. Tvrdnje, poput onih da se naši stavovi podudaraju više sa stavovima jedne a manje sa stavovima druge republike, da želimo biti neutralni, da »taktiziramo«, pa čak do toga da preterano namećemo jugoslavenstvo, ili da se na javnoj sceni moramo što pre opredjeljivati u odnosu na svako mišljenje koje dolazi iz ove ili one sredine, nisu nikakvi argumenti, već proizvoljne i netačne kvalifikacije. Svaki naš stav ima svoj jasan sadržaj pa bi svaka ozbiljna kritika trebala argumentima dokazati njihovu vrijednost ili promašaj. Kvalifikacije, odnosno diskvalifikacije umjesto argumenata su dokaz nemoći kritičara. Cilj takvih kritika je vrlo providan – da se dovede u pitanje i kompromituje jugoslavensko opredjeljenje Jugoslavenske narodne armije, ili da se ona učutka. Svi ti kritičari mogu biti posve sigurni da neće uspjeti ni jedno ni drugo. Neki nas upozoravaju da ne vidimo ili nećemo da vidimo suštinu nekih najnovijih manevara. Možemo im reći da se veoma varaju. Vidimo mi vrlo jasno sve manevre, kojih je na žalost dosta, uključujući stare i najnovije pozive inostranom faktoru da uređuje u sređivanju prilika u Jugosla-

viji. Svaki manevar koji je uperen protiv Jugoslavije i socijalizma u Jugoslaviji naići će na naše odlučno i beskompromisno suprotstavljanje. Unutrašnja pitanja državnog i društvenog uređenja rješavaće narodi ove zemlje sami, bez ikakvih spoljnih utjecaja bez obzira ko te utjecaje prizivao, kojim povodom i u kakvu ih oblandu uvijao.

Armijske ocjene i stavovi o uzrocima društvene krize u Jugoslaviji i putevima za njeno savlađivanje imaju svoj višegodišnji kontinuitet, i ništa se nisu bitnije mijenjali u posljednjih nekoliko godina. Suština tih ocjena i stavova jugoslavenskoj javnosti je poznata, a odgovarajućim institucijama društva poznato je i kako mi vidimo njihovu konkretizaciju. Uvažavajući zahtjeve aktuelnog trenutka, posebno široku raspravu vođenu u Jugoslavenskoj narodnoj armiji na bazi platforme koja je kao naš cjeloviti pogled na sadašnjost i budućnost Jugoslavije prihvaćena na sjednici Komiteta Organizacije SKJ u JNA 12. jula ove godine, izložiću naše stavove o važnijim pitanjima koja su se u međuvremenu pojavila kao nova ili relativno nova, kao i konkretnije precizirati neka bitnija već iznijeta načelna opredjeljenja značajna za sadržaj reformi koje su u toku ili je utvrđivanje njihovih sadržaja pred nama.

Prvo, želim jasno podvući naš inače davno iznijeti stav da se bazični uzroci naše krize nalaze u krupnim promašajima sistemske naravi, pri čemu neki od njih imaju uporište i u Ustavu SFRJ. Mnogo toga što se sada dešava – bujanje nacionalizma do granica bezumlja, stvaranje raznih vrsta pretpostavki za cijepanje Jugoslavije, sukobi u rukovodstvima koji se manifestuju i u formi najgrubljih svađa sa velikom dozom mržnje; hiperinflacija, neefikasnost federalne države i njenih organa – sve su to posljedice bazičnih uzroka. Zato je nedopustiva zamjena teza o mjestu uzroka i posljedica. Posljedice treba energično otklanjati i zaustavljati, ali samo kao neophodnu pretpostavku za pravi i težji posao – otklanjanje temeljnih uzroka krize. Prvo, dakle, ne može biti supstitucija za drugo, jer ako bismo to prihvatili brzo bismo se našli u još težjoj situaciji.

Mi smatramo da bi reforme, pored toga što moraju biti temeljite i cjelovite, trebalo i vremenski što više koordinirati, jer su međusobno uslovljene i zavisne. Najbolji primjer za to su rezultati koji reformski potezi Saveznog iz-

vršnog vijeća u oblasti privređivanja daju. Kad bi uz ekonomski program Saveznog izvršnog vijeća paralelno tekao i program državne reforme, kao i cjeloviti program reformi ukupnog političkog sistema, tek onda bi rezultati bili pravi, odnosno tek bi tada bilo moguće objektivno vrednovati svaki pa i program ekonomskih reformi. Mi smatramo da je tu vremensku koordinaciju i neophodno i realno moguće postići. Zato se mi energično zalažemo za još bolje, aktivnije i konstruktivnije pripreme za 14. kongres SKJ i protiv smo njegovog daljeg odlaganja, a za intenziviranje svih aktivnosti na izradi novog Ustava SFRJ. Vrijeme jeste relativno kratko, ali se ne može prihvatiti očigledan manevar kojim se, tražeći uporište u kratkom vremenu, žele u stvari da onemoguće neophodne promjene. Treba imati u vidu da smo vrijeme istrošili na način koji, ako bi se produžio, ne bi nikada mogao dovesti do pozitivnih rezultata. Pored toga, bitna pitanja reformi sistema i državnog uređenja nisu nova, već su predmet višegodišnjih razmatranja u našem društvu, uključujući i ona koja su prethodila usvajanju amandmana na Ustav SFRJ.

Mi podržavamo reforme društveno-ekonomskog sistema na kojima radi Savezno izvršno vijeće, ali se zalažemo da se dovedu do kraja, kao i da se obezbijede sistemski i zakonski instrumenti za njihovo efikasno sprovođenje u život, a to znači da se zalažemo za istovremenu reformu države kao bitnu pretpostavku privredne reforme. Privredna reforma ne može uspjeti bez adekvatne uloge države, i to upravo onakve uloge kakvu imaju države savremene tržišne privrede. Naša federalna država ne samo što nema takvu ulogu, nego se objektivno nalazi pred finansijskim kolapsom. To, jednostavno, tako dalje neće moći. U oblasti reformi društveno-ekonomskog sistema posebno ističemo slijedeće:

- prvorazredni značaj treba dati svim elementima motivacije kao kamenu temeljcu efikasnosti privređivanja – posebno dobiti za uspjeh, ali isto toliko i gubitka za neuspjeh koji se samo na tržištu verifikuje;

- ravnopravan tretman svih oblika svojine u pogledu uslova privređivanja i kriterijuma efikasnosti. U tim uslovima, društvena svojina sa samoupravljanjem, kao produkcijom odnosom i bitnim motivacionim faktorom, treba da

dokaže svoje vrijednosti i prednosti, ako ih zaista ima. Konkurencija svojinskih odnosa daće odgovor na mnoga fundamentalna pitanja društveno-ekonomskih sistema;

- jedinstveno jugoslavensko privredno područje zahtijeva jedinstvo mehanizma njegovog ekonomskog usmjerenja (monetarno-kreditni, fiskalni, spoljnotrgovinski i devizni);

- funkcionisanje velikih sistema (PTT, komunikacije, energetika) neophodno je urediti na nov način da bi se obezbijedilo njihovo potpunije jedinstvo, što je ne samo ekonomski već i odbrambeni interes zemlje.

Bitna pretpostavka ne samo ekonomskih već i svih drugih reformi je zaustavljanje i obaranje inflacije. Svi bismo na tome zadatku morali konstruktivnije praktično raditi i sarađivati, a manje ionako objektivno suviše težak problem pretežno politizirati. Svako u tome ima svoj dio odgovornosti. Nama u Armiji izgleda da, pored svih mjera koje se u borbi protiv inflacije preduzimaju, dva ključna segmenta – cijene i lični dohoci – moraju biti primjerenije tretirani sadašnjim uslovima privređivanja.

Novi Ustav SFRJ u svojoj cjelini trebao bi još preciznije izraziti Jugoslaviju kao jedinstvenu federativnu i samoupravnu socijalističku zajednicu svih radnih ljudi i građana i ravnopravnih naroda i narodnosti koji u njoj žive. Stoga bi Ustav SFRJ trebalo da bude najviši politički i pravni akt. Ustavi republika bi morali biti u saglasnosti sa Ustavom SFRJ. Neprihvatljivo je stanovište kojim se daje primat ustavima republika, prema kojem bi prvo trebalo donijeti te ustave, pa zatim Ustav SFRJ, i da sadržina Ustava SFRJ zavisi od ustava republika. To bi Socijalističku Federativnu Republiku Jugoslaviju očigledno dovelo u poziciju konfederacije, što bi bilo suprotno odlukama AVNOJ-a i interesima opstanka i uspješnog razvoja Jugoslavije u cjelini. Uostalom, takav red stvari nije bio ni prilikom donošenja odluka Drugog zasjedanja AVNOJ-a, niti njegove vrlo precizne odluke to omogućuju ili na to upućuju.

Zato smo mi izrazili naša neslaganja sa onim amandmanima na Ustav SR Slovenije, koji su i po mišljenju odgovarajućih saveznih institucija u suprotnosti sa Ustavom SFRJ. Oružane snage će po svim pitanjima iz svog djelok-

ruga na koje se odnose sporni amandmani i dalje raditi isključivo na osnovu Ustava SFRJ i saveznih zakona.

Politički sistem u svim njegovim dijelovima trebalo bi pojednostaviti i učiniti efikasnijim. Skupštine bi morale biti integrativni faktor društva različitih interesa i inicijativa polazeći prvenstveno od građana i svih radnih ljudi, ali i od njihovih društveno-političkih i društvenih organizacija, kao i potreba privrednih i drugih subjekata. One bi trebalo da su svojevrsni izraz realnog društvenog i političkog nestranačkog pluralizma, uz naglašeno učešće i utjecaj radničke klase i svih subjektivnih socijalističkih snaga.

Izvršni i upravni organi trebali bi imati veća ovlašćenja, puniju samostalnost ali i znatno veću odgovornost za svoj rad.

Postojeći delegatski sistem nije uspio do sada da se potvrdi kao racionalan i efikasan sistem. To je doprinijelo i neefikasnosti skupštinskog sistema. Imajući u vidu iskustva rada delegacija i delegata, a u okviru toga i vojnih delegacija, ovaj sistem bi trebalo u cjelini preispitati, pa i zamijeniti savremenim predstavničkim sistemom, koji je inače zastupljen i u drugim savremenim državama. Tome bi se u cjelini prilagodio i izborni sistem uz potpunije uvođenje demokratskih izbornih principa (tajno glasanje, više kandidata, demokratski kandidacioni postupak, neposredno kandidovanje građana i dr.). Pri tome, trebalo bi i dalje zadržati odgovarajuću ulogu Socijalističkog saveza radnog naroda i drugih društveno-političkih organizacija.

Jugoslavija se u cjelini mora ustavno izraziti kao efikasna, moderna i demokratska pravna država. U takvoj državi, slobode, prava i odgovornosti građana i drugih društvenih subjekata moraju se zasnivati i rješavati potpuno u skladu sa Ustavom i zakonom.

U našoj višenacionalnoj zajednici i nadalje posebnu pažnju zaslužuju stavovi koji obezbjeđuju ravnopravnost naroda i narodnosti. U izražavanju slobode pripadanja narodu, odnosno narodnosti Jugoslavije treba Ustavom obezbijediti i pravo izražavanja jugoslavenstva kao ravnopravnog opredjeljenja građana naše zemlje.

Država Socijalistička Federativna Republika Jugoslavija može da funkcioniše kao moderna pravna i suverena dr-

žava samo ako federacija i njeni organi nesmetano, odgovorno i efikasno izvršavaju poslove i zadatke iz svoje nadležnosti. Stoga federacija i njeni organi moraju raspolagati svim potrebnim ovlašćenjima i sredstvima za ostvarivanje svojih funkcija koje se Ustavom SFRJ utvrde.

Pri tome, treba imati u vidu iskustva značajna za optimalno rješavanje ekonomskih i drugih društvenih problema i polaziti od načelnog stava da federacija treba da vrši one funkcije koje su od zajedničkog interesa za sve narode i narodnosti, radne ljude i građane Jugoslavije. U svakom slučaju, moraju joj se dosljedno obezbijediti one funkcije koje su u prirodi funkcionisanja svake federativne države, a naročito u oblastima:

- narodne odbrane i bezbjednosti;
- spoljne politike i međunarodnih odnosa;
- jedinstvenih osnova društveno-ekonomskog, političkog i pravnog sistema, na osnovama socijalističke samouprave i demokratske orijentacije;
- sloboda, prava i dužnosti čovjeka i građanina;
- jedinstvenog jugoslavenskog tržišta i jedinstva osnovnih mehanizama njegovog ekonomskog usmjeravanja (monetarno-kreditni, poreski, spoljnotrgovinski, devizni i dr.).

Dosadašnji sistem finansiranja federacije je pokazao krajnju neefikasnost. To se posebno negativno odražava na finansiranje odbrambenih funkcija federacije (JNA). Efikasno ostvarivanje funkcija federacije je nemoguće obezbijediti bez odgovarajućih sopstvenih izvora finansiranja, odnosno izvornih prihoda.

Skupština SFRJ morala bi u pravom smislu riječi postati najviši organ vlasti i samoupravljanja, i to kako po svom sastavu i funkcionisanju, tako i po autoritetu njenih akata i mjera. Po svom sastavu ona na odgovarajući način treba da predstavlja cjelokupno stanovništvo Jugoslavije – sve radne ljude i građane, a s obzirom na federativno uređenje i nacionalnu ravnopravnost, odnosno ravnopravnost republika i na odgovarajući način pokrajina.

Nadležnosti Predsjedništva SFRJ, pored već sada utvrđenih, trebalo bi bitnije upotpuniti u funkciji kolektivnog šefa države. Po načinu izbora, funkcionisanju i odgovornosti za svoj rad moralo bi se više ustavno izraziti kao organ federacije.

Savezno izvršno vijeće, po svim elementima bi trebalo da ima poziciju, ovlašćenja i odgovornost vlade u savremenim državama.

Naše stavove o reformi Saveza komunista Jugoslavije koje smo utvrdili na sjednici Komiteta Oragnizacije SKJ u JNA od 12. jula ove godine armijska organizacija prihvata i za njih se zalaže. To nas obavezuje u našim aktivnostima u pripremi kongresa.

Ocjene međunarodnog ambijenta i njegovog utjecaja na zbivanja u našoj zemlji iznijete u julu ove godine se potvrđuju. Ono što bi u vezi s tim i ovom prilikom trebalo naglasiti jeste da prateći i analizirajući burna kretanja u svijetu i koristeći iskustva drugih, sarađujući sa svima koji su za korektnu i obostrano korisnu saradnju, mi naša rješenja moramo izvoditi prvenstveno iz naših sopstvenih ukupnih – idejnih, političkih, ekonomskih, nacionalnih, geostrateških i drugih opredjeljenja i uslova.

Mora nam svima biti jasno da samo uspjeh vodi progresu. Zato se svi oni koji se zaista bore za demokratsku, federativnu i socijalističku Jugoslaviju moraju, pored ostalog, i krajnje odgovorno ponašati.

## S U M M A R Y

### THE ARMY IS RESOLUTE TO PRESERVE THE INTEGRITY OF YUGOSLAVIA

The Yugoslav Peopl's Army must meet all current challenges in concordance with its historical place and role in the victory of socialistic revolution, development and defence of the country, and with its by the Constitution of the SFRY presribed role in the defence of teritorial integrity and social order of the country. Our armed forces are indisputably ready and able to efficiently execute these tasks, in the manner precisely prescribed by the Constitution of the SFRY and the Law on National Defence.

In addition to the fact that the overall reforms in our society should be thorough and comprehensive they should be as much as possible coordinated since they are mutually conditioned and interdependent. This coordination is indispensable and can be realistically attained. It is necessary that systemic and legal instruments for its efficient application should be secured within the framework of reforms of the socio-economic system.

The Constitution of the SFRY should even more precisely define Yugoslavia as the unified federal and self-managerial socialistic community of all working people, citizens and equal nations and nationalities that live within its boundaries. Constitutions of republics that constitute Yugoslavia should be

concordant with the Constitution of the SFRY, which conforms with decisions taken at the Second Session of the Anti-Fascist Council of National Liberation of Yugoslavia (held in 1943). Yugoslavia as a whole must be constitutionally defined as an efficient, modern and democratic legal state in which liberty, rights and responsibilities of citizens and social subjects must be founded and resolved in concordance with the Constitution and laws.

## R É S U M É

### L'ARMÉE EST DECISIVE A L'INTENTION DE PRESERVER L'INTEGRITE DE LA YUGOSLAVIE

L'Armée populaire yougoslave doit relever de manière adéquate les défis de l'époque actuelle conformément à sa place et à son rôle historique dans la victoire de la révolution socialiste et dans l'édification et à la défense du pays, à sa mission déterminée par la Constitution de la RSFY en matière de défense de l'intégrité territoriale et de l'ordre social du pays. Les forces armées sont, sans aucun doute, prêtes et aptes à exécuter efficacement ces devoirs selon les modalités prescrites par la Constitution de la RSFY et la Loi sur la défense populaire.

Toutes les réformes de notre société, outre qu'elles doivent être complètes et bien fondées, devraient en être aussi coordonnées autant que possible parce qu'elles sont mutuellement conditionnées et interdépendantes. Cette coordination dans le temps est nécessaire et réellement possible. Dans le cadre des réformes du système socioéconomique il est nécessaire d'assurer les instruments et systèmes réglementaires pour la réalisation de ces premières.

Il faudrait que la Constitution de la RSFY exprime, d'une manière encore plus précise, la Yougoslavie en tant que la communauté unique, fédérative, socialiste de tous les travailleurs et citoyens ainsi que de toutes les nations et nationalités qui y cohabitent. Les Constitutions des Républiques doivent être en conformité avec la Constitution de la RSFY, en suite aux décisions de la Deuxième réunion du Conseil antifasciste de libération nationale de Yougoslavie. Dans son ensemble la Yougoslavie doit être définie comme un Etat de Droit efficace, moderne et démocratique où les libertés, les droits et les responsabilités des citoyens et des autres sujets sociaux doivent être fondés et articulés conformément à la Constitution et les lois.

## Р Е З Ю М Е

### АРМИЯ ИСПОЛНЕНА РАШИМОСТИ СОХРАНИТЬ ЦЕЛОСТНОСТЬ ЮГОСЛАВИИ

Всем нынешним вызовам Югославская народная армия должна отвечать соответствующим образом, в согласии с ее историческим местом и ролью, которые она имела в победе социалистической революции, строительстве и обороне страны, а также в согласии с ее ролью, утвержденной Конституцией СФРЮ, в обороне территориальной целостности и общественного строя. Нельзя сомневаться в том, что вооруженные силы готовы и способны эти задачи выполнять эффективно, способом точно утвержденным в Конституции СФРЮ и Законе о народной обороне.

Совокупне реформе у нашем ошестве, кроме тоуо, что они должны бытъ основательными и цельными, надо было бы как можно больше координировать по времени, ибо они являются взаимно обусловленными и зависимыми. Такой координации по времени необходимо и реально можно добиться. В рамках реформ общественно-экономической системы нужно обеспечить системные и законные документы для ее эффективного проведения.

Конституция СФРЮ должна была бы еще более точно выразить Югославию как единое федеративное и основанное на самоуправлении содружество всех трудящихся и граждан и равноправных наций и народностей, которые в ней живут. Конституции республик должны бытъ в соответствии с Конституцией СФРЮ, что в согласии с решениями Второго заседания АВНОУ. Югославия в целом должна конституционно выразиться как эффективное, современное и демократическое правовое государство, в котором свободы, права и ответственность граждан и других общественных субъектов должны основываться и решаться в согласии с Конституцией и законами.